STRATEGIE PŘEDCHÁZENÍ ŠKOLNÍ NEÚSPĚŠNOSTI 2026/2027

Škola: 3. základní škola, Rakovník, Okružní 2331

Školní rok: 2026/2027

Ředitel školy: Mgr. Petr Steidl

Školní poradenské pracoviště:

Metodičky prevence: Mgr. Renata Filipová, Mgr. Veronika Mikešová

Sociální pedagožka: Kateřina Táboříková, DiS.

Speciální pedagožky: Mgr. Eva Pátková, Mgr. Tereza Pohanková, Bc. Radka Špalková

Školní psycholožka: Mgr. Veronika Dobiášová

Výchovná poradkyně: Mgr. Petra Týčová

Strategie předcházení školní neúspěšnosti vychází z vyhlášky č. 27/2016 sb. - Vyhláška o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných a je součástí preventivního programu školy. Jejím cílem je včas rozpoznat žáky ohrožené školní neúspěšností, přijmout přiměřená podpůrná opatření na úrovni školy a pravidelně vyhodnocovat jejich účinnost.

Školní neúspěšnost je jevem, který vyžaduje individuální práci se žákem ve spolupráci s jeho rodinou. Na vzniku školní neúspěšnosti se podílí více faktorů, lze mezi ně řadit osobnost žáka (úroveň a struktura nadání, motivace k učení, emotivita, speciální vzdělávací potřeby, nízká odolnost vůči zátěži atd.), výkonnost ve škole, kulturní a rodinné prostředí (nepodnětné rodinné prostředí, ohrožení sociálně nežádoucími jevy atd.).

S žáky ohroženými školní neúspěšností pracuje školní poradenské pracoviště (dále ŠPP) ve spolupráci s pedagogickými pracovníky (zejména třídními učiteli) a zákonnými zástupci.

ŠPP ve spolupráci s třídními učiteli a vyučujícími jednotlivých předmětů zajišťuje žákům se speciálními vzdělávacími potřebami poskytování doporučených podpůrných opatření. Třídní učitelé vyhodnocují prospěch žáků ve třídě, u neprospívajících zjišťují příčinu neúspěchu.

<u>Neúspěchem ve škole mohou být ohroženy zejména</u>

- žáci se speciálními vzdělávacími potřebami
- žáci při nástupu do 1. ročníku
- žáci, kteří přestoupili na 2. stupeň ZŠ
- žáci, kteří přešli z jiné ZŠ
- žáci s dlouhodobou nebo častou absenci
- žáci bez podporujícího rodinného prostředí
- žáci s nedostatečnou mírou motivace k učení
- žáci, u kterých nastala změna rodinné situace
- žáci, kteří neovládají český jazyk jako rodný jazyk a nástroj výuky (děti s odlišným mateřským jazykem)

Znaky školního neúspěchu

- nepřipravenost na výuku
- neplnění povinností během vyučování
- žák odmítá doplňovat zameškané učivo
- zhoršený prospěch
- problémové chování ve výuce
- porušování školního řádu
- záškoláctví
- problematické postavení v třídním kolektivu

Co není školní neúspěch

- jednorázové nezvládnutí části učiva, jedna špatná známka mezi ostatními dobrými známkami

Prevence školního neúspěchu

Na pedagogické radě školy je pravidelně vyhodnocována situace ve vzdělávání žáků ohrožených školním neúspěchem a všichni jsou s ní seznámeni.

V případě zhoršení školního prospěchu jsou neprodleně informováni rodiče prostřednictvím třídních učitelů. Třídní učitel s vyučujícím daného předmětu či se svým zastupujícím učitelem nebo členem školního poradenského pracoviště projedná na schůzce ve škole se zákonnými zástupci studijní výsledky žáka a navrhne možnosti řešení (podpůrná opatření 1. stupně, plán pedagogické podpory, spolupráce s pracovníky školního poradenského pracoviště). V případě potřeby či zájmu je nabídnuto neprospívajícímu žákovi a jeho zákonným zástupcům zprostředkování spolupráce s odborníky z PPP/SPC/SVP.

Potíže žáka ve vyučovací hodině

- nerozumí výkladu
- neumí pracovat s učebnicemi a jinými texty
- nestíhá zapisovat podle výkladu
- nedokáže rozpoznat podstatu výkladu
- nesoustředí se

- opakovaně je v práci vyrušován spolužáky
- má potíže v komunikaci s vyučujícím
- nejeví zájem o výuku, odmítá nabízenou pomoc vyučujících

Potíže s domácí přípravou

- nedostatečně rozvinutá poznávací a výkonová motivace
- nedostatek návyků pro samostudium (neumí vybrat důležité, učí se zpaměti bez pochopení látky, nezvládá větší celky, nemá vytvořený systém učení apod.)

Ostatní potíže negativně ovlivňující studium

- dlouhodobé zdravotní problémy
- změna bydliště, dojíždění
- problémy v rodině (rozchod rodičů, úmrtí jednoho z rodičů, špatná ekonomická situace rodiny)
- stres ze školní neúspěšnosti (snaha vyhnout se školnímu neúspěchu)
- útěky před problémy
- problémy v sociálním prostředí vrstevníků
- neodhalené nadání žáka (nuda ve škole)

Formy práce s žáky ohroženými školním neúspěchem

Pro úspěšnost programu jsou podstatné především formy a metody práce využívané učitelem, ke kterým zejména patří:

- snaha zachytit problém co nejdříve a odhalit příčiny neúspěšnosti
- úzká spolupráce s PPP/SPC/SVP a rodiči
- uplatňování individuálního přístupu k žákům, respektování individuálního tempa a posilování motivace žáků
- nabídka individuální konzultace
- individualizace a diferenciace výuky
- hodnocení se zaměřuje na pozitivní výkony žáka, a tím se podporuje poznávací, výkonová, sociální motivace
- užívání podpůrných aktivit-oznámení písemné práce, stanovení termínu zkoušení z konkrétního učiva, umožnění opakovaného opravného pokusu

- používání podpůrných pomůcek při samostatné práci-přehledy, tabulky, kalkulačky, PC-dle charakteru předmětu
- formativní hodnocení, vedení k sebehodnocení
- podpůrná opatření 1.stupně, plán pedagogické podpory

Nástroje na koordinaci péče o žáky se SVP

- **Doporučení z PPP/SPC (školské poradenské zařízení-ŠPZ)**
  - vyučující jsou seznámeni s doporučením pro daného žáka
- **Individuální vzdělávací plán**
  - podpůrné opatření v rámci 3. - 5. stupně, na základě doporučení PPP po podpisu informovaného souhlasu a podání žádosti zákonným zástupcem
- **Asistent pedagoga**
  - personální podpora je daná doporučením PPP/SPC, ve třídách 1. ročníku je přítomen parametrizovaný asistent pedagoga
- **Individuální výchovný program**
- **Předmět speciálně pedagogické péče**

Nástup žáka do 1. ročníku

Oblast prevence

- co nejdelší dobrá motivace-zažívání příjemných věcí a úspěchu
- hodnocení žáků vzhledem k jejich osobnímu pokroku
- pokud žák začne selhávat, je třeba co nejdříve zjistit, proč selhává a podpořit ho
- komunikace s rodiči

Oblast intervence

- úprava vyučovacích metod
- všechny postupy je vhodné vysvětlit rodičům, aby mohli podobně přistupovat k dětem při domácí přípravě na vyučování (zacílení na konkrétní problém)
- přesná diagnostika problému-vyšetření v PPP/SPC
- pravidelné depistáže školního speciálního pedagoga ve třídě

Přestup žáka na druhý stupeň

- dopřát čas na adaptaci, podpora prostřednictvím adaptačního kurzu
- komunikace mezi učiteli 1. a 2. stupně
- spolupráce se školním poradenským pracovištěm

Změna školy

- změna školy znamená změnu školního vzdělávacího programu-soulad musí zajistit vyučující, neznamená to, že je povinností učitelů žáka vše doučit (za změnu školy je odpovědný zákonný zástupce), ale je vhodné žákovi vytvořit podpůrnou síť komunikace učitel-rodič-žák

Zvýšená absence

- při dlouhodobé nemoci je třeba s rodinou žáka úzce spolupracovat, zajistit doplňování učiva, ulehčit návrat žáka po nemoci do školy-plán doplnění učiva a přezkoušení
- sledovat absenci žáka-zda krátkodobé absence z důvodu návštěvy lékaře, nevolností, rodinných důvodů atd. nejsou pravidelné v době, kdy se například píše test., kdy má být žák zkoušen, zda se nejedná o konkrétní dny v týdnu atd.

Změna situace v rodině

- zákonnému zástupci v případě potřeby doporučit odbornou pomoc

Špatná sociální situace

- zajistit, aby se žák nestal terčem posměchu, příp. vyčleňování
- řešit problém se zákonnými zástupci
- zapojit školního sociálního pedagoga: konzultace s třídním učitelem, se zákonnými zástupci, intervence u žáků, metodické vedení pedagogických pracovníků
- v případě přetrvávajících problémů kontaktovat příslušný OSPOD
- nabídka spolupráce s neziskovými organizacemi

Problémové chování, záškoláctví

- společný postup pedagogů-viz Preventivní program školy
- pokud nepomůže prevence, problémové chování řešit v souladu se školním řádem
- důsledné řešení projevů rizikového chování

- včasná intervence při zvýšené neomluvené i omluvené absenci
- spolupráce s externími spolupracovníky

Povinnosti pedagoga

- podporovat rozvoj žáků a jejich vzdělání
- vytvářet zdravé klima ve třídě
- vzdělávat žáky dle jejich individuálního vývoje a potřeb
- nebýt lhostejný k projevům školního neúspěchu

Povinnosti třídního učitele

- na začátku školního roku informuje žáky i rodiče o postupu při řešení problémů ve škole (TU, školní poradenské pracoviště, vedení školy) i mimo školu
- seznámí rodiče s průběhem školního roku (způsob zadávání domácí práce, plán akcí na školní rok, zápisy v třídní knize, třídní schůzky, konzultace)
- řeší projevy školního neúspěchu ve spolupráci se školním poradenským pracovištěm
- průběžně informuje žáky o jejich prospěchu
- pracuje s klimatem třídy

Ředitel školy

- spolupracuje s metodikem prevence, výchovným poradcem, třídními učiteli a učiteli
- informuje se o prospěchu všech žáků na pedagogických radách

Rodiče

- v případě školního neúspěchu žáka spolupracují úzce s třídním učitelem, ostatními učiteli, školním poradenským pracovištěm, vedením školy
- spolupracují se školskými poradenskými zařízeními či jinými odbornými pracovišti

Při selhání všech výše uvedených podpůrných opatření je třeba v zájmu žáka zvážit opakování ročníku.

V Rakovníku dne 1. 9. 2026

Mgr. Petr Steidl, ředitel školy